

Valtuustoaloite Vantaan Energian irtautumiseksi Fennovoiman ydinvoimahankkeesta

Helsingin ja Vantaan kaupunkien yhdessä omistama Vantaan Energia Oy on noin viiden prosentin omistusosuudella mukana Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimalahankkeesta. Vantaan Energia on suurin kuntataustainen Fennovoiman omistaja.

Fennovoiman ydinvoimahankkeeseen liittyy useita riskejä, joista vähäisimpiä eivät ole taloudelliseen kannattavuuteen liittyvät riskit. Toimialan tekemien päivitettyjen arvioiden mukaan esimerkiksi uuden tuulivoiman tuettomat sähköntuotannon kustannukset alittavat parhimmillaan jo tällä hetkellä Fennovoiman lupaaman tuotantokustannuksen. Jo lähitulevaisuudessa toimiala ennakoii kustannuseron repeävän tuulivoiman hyväksi merkittävästi. Myös sähkömarkkinoilla käytävän futuurikaupan perusteella näyttää selvältä, että Fennovoiman tarjoama sähkön hinta ei ole millään tavoin kilpailukykyinen voimalan ennakoidun valmistumisen aikaan.

Erityisen suureksi riskin veronmaksajien kannalta tekee se, että Fennovoiman osakkaat ovat sitoutuneet ostamaan kaiken voimalan tuottaman sähkön omistusosuuksiensa suhteessa. Käytännössä Vantaan Energian ostama sähkö kilpailee sähkömarkkinoilla pörssisähkön kanssa. Siinä todennäköisessä tilanteessa, jossa Fennovoiman tuottama sähkö on merkittävästi markkinasähköä kalliimpaa, joutuu Vantaan energia maksamaan jopa yli 10 miljoonan euron vuosittaisen ylimääräisen kustannuksen. Tälle veronmaksajien rahalle on Fennovoiman voimalan ylläpitoa parempaa käyttöä.

Hankkeen muita riskejä ovat laitoksen kustannusarvion ja aikataulun pettäminen, mahdolliset EU-pakotteet sekä ydinturvallisuuteen ja jätehuollon järjestämiseen liittyvät epävarmuudet. Fennovoimalla on tähän mennessä ollut suuria vaikeuksia pysyä valtioneuvoston ja STUKin antamissa aikatauluissa.

Julkisesti omistetun energiayhtiön ei ole perusteltua olla mukana näin epävarmassa ja riskialttiissa suurhankkeessa. Se ei ole veronmaksajien edun mukaista. Pääomalla, joka nyt ollaan sitomassa Fennovoima-hankkeeseen, olisi tarpeellisia ja vähemmän riskipitoisia käyttökohteita energiatoimialalla. Nyt panokset pitäisi osoittaa tulevaisuuden energijärjestelmän rakentamiseen: uusiutuvan energian tuotantoon, älykkäisiin sähköverkkoihin, energiatehokkuushankkeisiin ja muihin vähähiilistä ja kestävää energijärjestelmää edistäviin asioihin.

Kesko-konserniin kuuluva Kestra Oy sai vast'ikään välimiesoikeudelta päätöksen, että se voi irtautua Fennovoiman ja Rosatomin ydinvoimalahankkeesta. Tämän nojalla näyttää mahdolliselta, että myös Vantaan Energia Oy voi irrottautua sitoumuksistaan.

Edellä olevan perusteella me allekirjoittaneet esitämme, että Helsingin kaupunki käynnistää yhteistyössä enemmistöomistaja Vantaan kanssa omistajaohjaustoimet, joiden tavoitteena on Vantaan Energia Oy:n irrottautuminen Fennovoiman ydinvoimalahankkeesta.

1+20

Helsingissä 18.1.2017/

Emma Kari